І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 108. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 7-го ЧЕРВНЯ 1957 П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, JUNE 7, 1957 No. 108. VOL. LXIV.

АЙЗЕНГАВЕР ПРОТИ ПОВНОГО ПРИПИНЕННЯ ПРОБНИХ АТОМОВИХ ЕКСПЛЬОЗІЙ

Вашингтон. — Головна частина питань і відповідей під час пресової цьоготижневої конференції през. Айзенгавера була присвячена справам нуклеарної зброї та можливости роззброєння. З'ясовуючи становище уряду ЗДА в цих справах, Айзенгавер заявив, що З'єдинені Держави не погодяться на тотальне і повне припинення пробних атомових експльозій, поки не буде здійснене і вповні загарантоване загальне атомове роззброєння. Таким чином Президент виключив можливість повної заборони пробних атомових експльозій, як першого кроку в евентуальнім договорі із Совєтським Союзом у справі роззброєння. Водночас із цим през. Айзенгавер ствердив, що тотальне атомове роззброєння під сучасну пору неможливе, передусім з огляду на брак технічних засобів для встановлення наявности уже випродукованих атомових і водневих бомб. До часу, поки буде досягнене і загарантоване з кожного погляду роззброєння, З'єдинені Держави будуть продовжувати продукцію атомових бомб в першій мірі для оборонних цілей. В ході цієї продукції будуть зроблені всі заходи, щоб зменшити небезпеку радіяції під час і після пробних експльозій. Тому теж ЗДА не повторять пробних експльозій із таким типом водневої бомби, як та, що її експльодовано в березні 1954 року. В дальшому през. Айзенгавер дав відповідь на низку питань у справах внутрішньої політики, зокрема в справі закону про громадянські права. Він перестеріг перед приниманням поправки, яка б передбачувала судові доходження проти тих, що порушують судовий наказ чи заборону, пригадуючи при цьому слова колишнього президента ЗДА Тефта, що така поправка привела б до анархії в суспільному житті. Відповідаючи на закиди деяких республіканців у справі надмірної висоти цьогорічного бюджету, през. Айзенгавер заявив, що якщо б при владі були демократи, то цей бюджет був би ще вищий і тому теж не можна оскаржувати в цьому тільки республіканський уряд. Торкнувся у своїх відповідях през. Айзенгавер теж і справи американського вояка Вільяма Ц. Джирарда, обвинуваченого в застреленні японської жінки на військовому терені і переданого японському судові. Айзенгавер обороняв рішення департаменту оборони про передачу цієї справи під розгляд японського суду, висловлюючи свою впевненість у справедливість і коректність цього суду.

Президент вишле звернення на відкриття бібліотеки ім. Трумана

Вашингтон. — З Білого Дому повідомляють, що президент Айзенгавер вишле своє звернення на церемонію відкриття бібліотеки ім. Гаррі С. Трумана, яке відбудеться 6-го липня ц. р. в родинному місті цього колишнього президента. Труман передасть тоді цю бібліотеку на власність федерального уряду. Будинок бібліотеки збудовано за гроші, пожертвовані громадянством в сумі 1,750,000 долярів. В бібліотеці будуть зберігатися документи по колишньому президентові в числі 3,500.000 штук, вартости 17.000.000 долярів. На відкритті бібліотеки головним промовцем буде головний суддя Найвищого Суду ЗДА Ірл Воррен.

Уряд мусітиме зайняти становище до звіту про зв'язок між куренням і пістряком

Вашингтон. — Представник Крайового Інституту Здоров'я, який існує при Уряді Публічного Здоров'я, заявив, що уряд мусітиме зайняти становище до звіту Американського Товариства для Поборювання Пістряка про те, що існує причиновий зв'язок між куренням цигарок і недугою пістряка легенів та серцевими недугами. Представник Інституту Здоров'я сказав, що ця справа є „дуже серйозна і виглядає на правдиву", хоч висновки в цьому звіті основуються тільки на статистичних даних про випадки смерти між курцями і не курцями. Цей урядовець гадає, що в першу чергу Інститут Здоров'я дораджуватиме зменшення числа викурюваних цигарок денно. Інститут почне досліди в тому напрямку, щоб ствердити, або опрокинути твердження звіту д-ра Геммонда. Але на це треба деякого часу. Справа курення — це проблема не тільки Інституту Здоров'я, бо тютюновий промисл дає більйонові прибутки державній скарбниці в формі прибуткових податків та затруднює дуже поважне число робітників при управі тютюну і в фабриках цигарок. Та здоров'я громадян таки на першому місці, заявив цей урядовець.

Відзначення ген. Маршала в 10-ті роковини його пляну

Вашингтон. — В залі дому „Блер-Лі" 5-го червня вшанували генерала армії Джорджа С. Маршалла в 10-роковини проголошення доктрини „Пляну Маршалла". 10 років тому генерал Маршалл виголосив промову, в якій з'ясував свій плян, як допомогти знищеній економічно Европі. Президент Айзенгавер прибув до дому „Блер - Лі", де вітав генерала Маршалла і його дружину та передав йому листа, якого відчитано пізніше на церемонії, коли Айзенгавер залишив „Блер - Лі". Президент написав в листі, що генерал Маршалл своїм економічним пляном допомоги врятував Европу від економічної руїни. Англійський амбасадор сер Гаролд Каччіє передав Маршалові срібну медалю від Організації для Европейської Економічної Співпраці, а французький амбасадор Г. Альфанд дав Маршалові ґоблен, а пані Маршалл годинник. Започаткований 10 років тому Плян Маршалла впродовж майже 4-ох років дав европейським країнам 12 більйонів долярів допомоги і дозволив їм унормалізувати свої економіки.

Сен. Кеннеді домагається допущення до ЗДА 89,000 іміґрантів

Вашингтон. — Сенатор Дж. Ф. Кеннеді заявив, що приготовляє законопроєкт про допущення до цієї країни 89.000 нових іміґрантів впродовж двох років. Цей законопроєкт є подібний до проєкту республіканського конґресмена Кеннета Б. Кіттінґа, який домагається, щоб до ЗДА могли прибути 58.000 тих втікачів, які не могли приїхати перед закінченням важности іміґраційного закону з кінцем грудня 1956 року. Кеннеді каже, що його проєкт має на цілі об'єднання тих родин, які стали розбиті внаслідок виїзду одного члена до ЗДА. Таких випадків є коло 60.000; 10.000 мало б прибути з Австрії з-поміж угорських втікачів; 10.000 з-поміж політичних втікачів з інших західньо-европейських держав; 4.000 адоптованих сиріт і 5.000 з тих втікачів з Середнього Сходу, які живуть в Західній Европі. В цій последній групі були б греки, італійці і бездержавні жиди.

Інститут Ґеллупа передбачає перемогу лібералів в Канаді

Прінстон, Н. Дж. — Американський Інститут Публічної Опінії д-ра Джорджа Ґеллупа перевів опитування і передбачає, що в канадійських виборах 10-го червня ц. р. переможе знову Ліберальна партія, як це було і в 1953 р. Коли б тепер відбувалися вибори до федерального парляменту, то 47 відсотків голосувало б на лібералів, 33 відсотки — на проґресивних консерватистів, 11 відсотків — на ССФ і 9 відсотків на інших. Цей стан малощо різниться від виборчого висліду з 1953 року, коли лібералі дістали 50%, проґр. консерватисти — 31%, ССФ — 11% і інші — 8% голосів. Інститут передбачає, що цього року буде більша участь виборців в виборах в порівнянні з виборами в 1953 році.

Американські приятелі поневолених націй заповідають маніфестацію

Ню Йорк. — Організація Американські Приятелі Поневолених Націй, яку очолює відомий також українцям американський діяч Кристофер Еммет та яку підтримують крайові репрезентації поодиноких етнічних груп, заповіла на найближчу суботу, 8-го червня масове зібрання перед приміщенням Об'єднаних Націй. Ціллю цієї маніфестації, до участи в якій закликається зокрема громадян центрально і східньо-европейського походження, отже й українців, є домогтись засідання Об'єднаних Націй для розгляду звідомлення їхньої власної комісії відносно большевицької інтервенції і аґресії в Мадярщині, мотивуючи потребу такого негайного засідання тим, що справа минулорічної революції в Мадярщині, здавленої большевицькою інтервенцією, належатиме вже до історії в вересні ц. р., коли Генеральна Асамблея ОН продовжуватиме свою сесію після теперішньо вакаційної перерви.

В ПИТСБУРҐУ ВІДБУЛАСЯ КОНВЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЛІҐИ

Питсбурґ (кор.). — В днях 30-31 травня і 1-2 червня ц.р. відбулася тут 10-та Ювілейна Конвенція Української Православної Ліґи, що охоплює молодь, приналежну до УП-Церкви, яку очолює ВПреосвященний Митрополит Іоан (Теодорович). Конвенція відбулася в готелі Пен-Шератон, і в ній взяло участь 130 управнених делеґатів та майже півтори сотні зареєстрованих гостей. Також прибули на наради два Владики тієї ж Церкви і понад 20 священиків. Уперше за час існування тієї організації, взяли активну участь в Конвенції — т. зв. „тін-ейджерс", наш доріст, в числі 90 душ, з відповідною програмою нарад та юнацькими імпрезами.

Кожний день нарад зачинався Молебнем, що його служив один з призначених священиків, а останній день Конвенції відзначено торжественною Архиєрейською Богослужбою. Для влегшення діловости Конвенції обрано 8 окремих комісій. Проводив Конвенцією дотеперішній її президент, п. Данило Пиш із Карнеґі, Па. Наприкінці другого дня нарад обрано нову управу УПЛіґи, в такому складі: президент — Богдан Грицишин (Филаделфія); 1-ий заступник — Осип Підґурський (Филаделфія); 2-ий заступник: Степан Капелюк (Карнеґі, Па.); скарбник: Іван Березняк (Ню Кесел, Па.); фін. секретар: Осип Леський (Картерет, Н. Дж.); кореcп. секретар: п-а Марія Саврук (Аллентавн); рек. секр.: Катерина Пек (Ковтсвил, Па.). Обрано теж тричленну контрольну комісію, як також запропоновано ряд священиків на духовних провідників УПЛіґи, з яких трьох вибере й апробує Голова УПЦеркви, ВПреосвященіший Митрополит Іоан.

В часі Конвенції виступили з промовами два Владики: Вл. Митрополит Іоан та голова Консисторії УПЦеркви в ЗДА, Високопреосв. Архиєпископ Мстислав.

Вечером у тому ж готелі відбувся великий бенкет, в якому взяли участь й промовляли обидва згадані Владики та визначні місцеві й позамісцеві — американські й українські гості. Був приявний і тепло вітав присутніх конґресмен із питсбурзької округи, Дж. Фултон, закінчивши свою промову словами „Слава Україні" („Я теж українець, заявив жартом конґресмен, бо мій зять є українського походження..."). УНСоюз репрезентував головний радний п. Андрій Джула із Ембридж, а УНПоміч — її довголітній президент, п. Василь Шабатура. Промовцем

(Закінчення на стор. 3-ій)

Моріс Бурже - Монурі творить французький уряд

Париж. — Лідер католицької Народно - республіканської партії П'єр Пфлімлен, не знайшовши відтримки збоку соціялістів, які в теперішньому французькому парляменті є „язичком у ваги", зрікся місії творення нового уряду і президент Франції запропонував цю місію останньому прем'єрові, соціялістові Гю Молле. Однак той рішуче відмовився, після чого президент Коті передав цю місію теперішньому міністрові оборони, членові соціял - радикальної партії, Морісові Бурже-Монурі. Цей останній прийняв доручення йому завдання і негайно розпочав переговори з партіями останньої партійної коаліції уряду Молле. Однак — за пресовими коментарями — він не має великих шансів успіху, бо його політика військових репресій у відношенні до альжирського повстанського руху та підтримування міністра для справ Альжиру, Роберта Лякоста ,не знаходять симпатій навіть в його власній Соціялістично - радикальній партії. Враховуючи кол. прем'єра Плевена, якому президент Коті доручив, як першому, перевести інформаційні розмови в справі нового уряду, Монурі є вже п'ятим з черги кандидатом на нового французького прем'єра у затяжній кризі уряду у Франції.

Західня Німеччина нестиме менші кошти утримання війська ЗДА

Бонн. — Між З'єдиненими Державами і Німецькою Федеративною Республікою дійшло до повного порозуміння щодо дальших розрахунків за утримання американських військ, стаціонованих на території Зах. Німеччини. За останній бюджетовий рік, що закінчився 30 квітня 1957 р., Західня Німеччина заплатила була на рахунок утримання 250.000 американських вояків на її території кругло 650 мільйонів нім. марок. Теперішнє порозуміння передбачає квоту 335 мільйонів нім. марок на рік, що закінчиться днем 30 квітня 1958 р., себто майже половину попередньої суми (кругло 78.000.000 долярів). Ця справа засадничо була урегульована під час перебування канцлера Аденауера у Вашингтоні. Західня Німеччина спершу хотіла з цим роком цілком припинити виплату коштів утримання західніх військ, стаціонованих на її території, але признала арґумент, що поки вона не поставила на ноги власної армії, то ці західньо-альянтські війська є ґарантом її безпеки, отже мусить за це платити. Німеччина збільшила дотації на утримання англійських з'єднань, зате зменшила їх у відношенні до Франції, Бельгії і Данії. З усіми цими державами вона підписала відповідні договори.

Англія готова обмежити атомові досліди

Лондон. — Англійський уряд схиляється до обмеження в майбутньому дослідів над атомовою енерґією для воєнних цілей, узалежнюючи це від осягнення відповідних результатів з теперішньої серії водневих вибухів та від порозуміння з іншими державами, які мають атомову і водневу зброю. Атомові бомби мають ЗДА, Англія, СССР і Канада, а внедовзі матиме і Франція та буцімто надзвичайний поступ в цій ділянці зробила Західня Німеччина, хоч вона і не збирається продукувати атомову зброю. Водневі бомби мали до цього часу тільки ЗДА і Канада. Англійський прем'єр Мекміллен заявив у парляменті, що він переконаний, що здобуття Англією водневої зброї збільшить шанси збереження світового миру. Він потвердив *рішення уряду, що слід довести до кінця розпочату серію* експериментальних вибухів, але, мовляв, треба зробити все можливе, щоб осягнути в ділянці роззброєння, яке охоплювало б і ядрову зброю, повне або бодай часткове порозуміння. Англійська опозиційна соціялістична Партія праці продовжує свою кампанію проти уряду, орудуючи антиатомовою демагоґією, цілком по лінії совєтської закордонної пропаганди. Наради на Лондонській конференції роззброєння тимчасово перервані, поки члени НАТО порозуміються одні з одними щодо пропозицій, що їх має предложити у Лондоні Геролд Стассен, представник ЗДА. Він привіз ці пропозиції з Вашинґтону і предложив до обміркування їх в головній кватирі НАТО в Парижі.

Японський прем'єр стривожений зростом комуністичних впливів в Азії

Токіо. — Японський прем'єр Нобосуке Кіші вернувся у вівторок 4 червня ц. р. з своєї 16-денної подорожі по шістьох країнах південної і південно-східньої Азії. Він був в Індії, на Цейльоні, в Бірмі, Сіямі, Пакістані і на Формозі (Тайвані). За твердженням часописних коментаторів, Нобосуке Кіші вивіз із своєї подорожі два найсильніші враження: надзвичайно корисне враження про всебічний розвиток молодих держав, які щойно після другої світової війни здобули повну незалежність, і надзвичайно гнітуче враження про поширення по всіх отих країнах совєтських і комуно-китайських впливів. Політична і культурно-господарська пенетрація Совєтів і комуністичного Китаю в південній і південно-східній Азії просто заскочила японського прем'єра, як найбільша і найприкріша несподіванка. Після свого повороту до Токіо він заявив, що буде надалі виступати проти „невтралізму", що його лідером в Азії є індійський прем'єр Неру, та заступатиме концепцію тісної співпраці з демократичним Заходом, в першу чергу З'єдиненими Державами. У розмовах з азійськими державними мужами прем'єр Японії піддавав ідеї створення великої організації, яка лучила б сировці з різних країн південної Азії, японський фабричний промисл та американські фінанси. Інші азійські держави буцімто ставляться до цього проєкту недовірливо, лякаючись того, що можуть залишитись на нижчому ступні господарського розвитку та що будуть цілком узалежнені від японського промислу.

ЗДА НЕ ВИКЛЮЧАЮТЬ ТОРГІВЛІ З КОМУНІСТИЧНИМ КИТАЄМ

ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕР НЕ ХОЧЕ ПРОМОВЛЯТИ ЧЕРЕЗ СОВЄТСЬКУ ТЕЛЕВІЗІЮ. — ВІДКИНУВ СУГЕСТІЮ ХРУЩОВА ЩОДО ВИВЕДЕННЯ ВІЙСЬК ІЗ НІМЕЧЧИНИ.

Вашингтон. — Запитаний на останній пресовій конференції у середу 5-го червня про дальше відношення ЗДА до національного Китаю у зв'язку з недавніми тамошніми анти-американськими заворушеннями і до справи торгівлі з комуністичним Китаєм, през. Айзенгавер заявив, що особисто він не вірить, щоб на довгу мету можна було цілком виключити з будь-ким усяку торгівлю. У відношенні до національного Китаю не буде ніяких змін і ніхто їх не пропонував — зазначив Президент та пригадав, що Чіянґ Кай-шек негайно висловив жаль з приводу заворушень на Формозі, взявши на себе вину за занадто повільну інтервенцію влади. Однак, що стосується торгівлі з комуністичним Китаєм, то Президент вказав на різні існуючі погляди на цю справу. Як довго існують в цій справі виразні американські закони, до того часу Америка буде дотримуватись законних приписів. Президент не пояснив ближче, які саме закони він має на увазі, але — за часописними коментарями — він очевидячки натякнув на існуюче ембарґо щодо експорту до ком. Китаю. Вказавши на кілька арґументів „за" і „проти" відновлювання торгівлі з комуністичним Китаєм, Президент дав зрозуміти, що на дальшу мету не вдасться зберегти теперішньої заборони. Він підкреслив, що торгівля може бути законна і чорна і не залишив сумніву, що він не є прихильником узаконення торгівлі там, де вона все одно велась би, але за оминанням законного шляху. Інше важливе питання, що його обговорювано на цій пресовій конференції і яке також стосувалось комуністичної країни — була справа недільного телевізійного інтерв'ю з Хрущовим. Хоч Президент не висловив цього одверто, проте й не скривав, що він не був захоплений цим інтерв'ю. Він окреслив його, як спробу приватної фірми — Колюмбія Бродкестінґ Систем — поправити свій торговельний стан таким „надзвичайним зусиллям". Запитаний, чи він не виступатиме на тій самій базі в совєтській телевізійній сіті, през. Айзенгавер звернув передусім увагу, що Хрущов не є головою держави і не є рівний президентові ЗДА „за вийнятком влади". Однак — казав Президент — як би Совєти запросили когось з Америки до інтерв'ю перед совєтськими телевізійними глядачами і дали ґарантію, що те інтерв'ю не буде приглушуване, що йому не будуть перешкоджати, що запитуваний матиме свободу слова і що не будуть якимись штучками відтягати совєтських громадян від телевізорів, тоді — заявив Президент — напевне хтось з американського уряду прийме таке запрошення. Щодо суті заторкненої Хрущовим справи — виведення військ із середньої Европи — то Президент підкреслив, що Хрущов ані словом не натякнув, що після виведення військ з середньої Европи, Совєти дозволять на з'єдинення Німеччини. Така відповідь Президента — за пресовими коментарями — рівняється відкиненню Хрущової пропозиції збоку ЗДА.

Москва в'яже свою „безкорисну" допомогу з політичною приязню

Беоґрад. — Найкращим прикладом на забріханість совєтської пропаґанди, що — мовляв — СССР уділює господарську допомогу нижчерозвиненим країнам без в'язання її із політичними цілями, є історія совєтсько-юґославських взаємин — звертають увагу закордонні обсерватори в Юґославії. В серпні мин. року, коли воскресла совєтсько-юґославська приязнь, Москва обіцяла Юґославії дати їй грішми і господарськими доставами коло 175 мільйонів долярів на будову нової великої електрівні в Нікcічі в Чорногорі. Однак швидко потім ця приязнь захмарилась „ідеологічними розбіжностями" на тлі мадярського повстання і Москва відкликала свою обіцянку, мотивуючи формально бажанням „почекати" до закінчення совєтської п'ятирічки до 1960 року. Юґославський міністер закордонних справ Коца Попович зареаґував був на ту совєтську віроломність дуже різкою промовою в юґославському „парляменті" 26 лютого ц. р. Але тепер ці взаємини знову поправились і Юґославія має надію, що вона дістане від большевиків електрівню. В Беоґраді вважають, що — передусім — Хрущов потрібує миру для СССР і „співіснування" з закордонним світом, щоб мати спокій і час перевести проголошену децентралізацію господарської системи в СССР, а далі, що в теперішній совєтській „мировій офензиві" не може існувати стан холодної війни між Москвою і Беоґрадом, бо такий стан дискредитує оту „мирну" пропаґанду Москви.

В АМЕРИЦІ

● **Донька колишнього президента Гаррі С. Трумана,** Марґарета Деніел народила сина, який важить 6 фунтів і 8 унцій. На вістку про це Труман виїхав до Ню Йорку, не скриваючи великої радости з того, що став дідусем.

● **Пані Айзенгавер** була присутня на прийнятті, яке влаштували для неї в столичному Республіканському клюбі жінки урядовців, що працюють в Білому Домі.

● **Фінансовий урядовець** з місті Александрія, Вірджінія, Юджін Барнвелл, переглядаючи міський архів, виявив, що перший президент ЗДА Джордж Вашинґтон в 1794 р. не заплатив 9 фунтів міського податку від посілости, яку оцінено було на 1,500 фунтів. У 1795 Вашинґтон заплатив цей податок і крім того, 15 фунтів штрафу за попередній рік.

● **Суддя Артур О'Ді** в Гакенсеку, Н. Дж., визнав Едґара Смита винним в убивстві 15-річної Вікторії Зелінської. Він має згинути на електричнім кріслі в один із днів тижня, який починається 15-го липня. Адвокат засудженого матиме час на внесення апеляції.

● **Аґенти ФБІ** заарештували в містечку Корпус Крісті, Тексас, подружжя Флойда і Анну Торп, яких розшукували від березня 1956 року. Анна Торп була керівником стейтового бюра державного секретаря в Мишиґені, звідки вкрадено 75,000 долярів.

● **76-річний тинькар** в Оттаві, Канада, Джан МекНіл їв, як го кажуть, хліб із не одної печі. Він народився в Новій Зеляндії, вихований в Австралії, працював у Південній Африці, відбував військову службу на Бермудах і в Англії, а після того прибув до Канади.

● **18-місячний син** пані Ґрейс Руден із Массапекви, Лонґ Айленд, Н. Й., бавлячись, впав у ставок і знепритомнів. Мати витягнула його з води і, пригадавши, як її в школі вчили про штучне віддихання, почала його стосувати. Впродовж 15 хвилин хлопчик опритомнів і відкрив очі.

● **Роберт Г. Черрі** з Бірмінґгему, Алабама, летячи зі своєю родиною приватним літаком, наскочив на замрячену гору. Літак розбився. Згинули: 33-річний Черрі, його вагітна дружина, його мати і 3-річний син Томмі. Залишився живим тільки 9-річний син Леррі Ірлі Черрі, який під час катастрофи силою зудару був викинений із літака.

● **Мадярській молоді,** що перебуває в 20-х таборах утікачів в Австрії, загрожують психічні недуги, як наслідок ненормальних умовин життя, непевности та поганого товариства — ствердила австрійська лікарська комісія. Цікаво, що ані фізичним, ані психічним станом дітвори і молоді в таборах „авслендерів" після другої світової війни австрійці ніколи не журилися.

● **Парляментаристи Ґани,** наймолодшої муринської республіки в Африці, на запрошення „президента" Ворошилова видуть з візитою до СССР. Як сказано в офіційному повідомленні, вони сподіваються побачити там „знаменитий поступ цивілізації". Уряд Ґани є антикомуністичний, але є „невтральний", хоч Ґана належить до Британського Коммонвелту.

У СВІТІ

● **760 совєтських „туристів"** прибули з Одеського порту до Парижу кораблем „Грузія". Тому, що Франція відмовилась впустити совєтських туристів, якщо вони матимуть з собою тільки безвартісні рублі, совєтський уряд видав кожному певну квоту долярами. Спеціяльно вишколені французькі комуністи - провідники повели цих „туристів" передусім до Бастилії, звідки почалась Французька революція, на те місце, де колись стояла ґільйотина, і на вулиці, де демонстрували паризькі комунари. Вороги „гнилого капіталізму" замешкали в готелі „Рояль", на глум королям.

● **Колишній король Едвард VIII,** князь Віндзорський, і його дружина пані Стімсон, через яку він зрікся 20 років тому англійського престолу, відсвяткували в минулий понеділок 20-ті роковини свого подружжя. Вони живуть у родинному затишку за 20 миль від Парижу. З тієї нагоди вони не влаштовували ніякого прийняття, обмежившись поштовими й телефонічними ґратуляціями.

● **Східньо - німецька поліція** в Ляйпціґу, арештувавши п'яного водія вантажного авта, відібрала йому право їзди автом, але пообіцяла звернути те право, якщо він докаже свою вірність комуністичній владі, шпигуючи за туристами. Його призначили на „службу" до популярного ресторану біля ляйпціґського залізничого двірця. Але з нього виявився поганий шпигун: першим „небезпечним" туристом, що його він видав в руки поліції, був високий достойник із польської комуністичної партії.

● **З Ливану** масово викидають сирійців: впродовж минулого тижня відставлено до кордонів Сирії коло 80 сирійських робітників. Усі авта, що прибувають з Сирії, підлягають строгій контролі. Ливанський уряд застосував ці засоби внаслідок минулотижневих заворушень, що їх нібито спричинила політична опозиція до теперішнього прозахіднього уряду. Проте ці заворушення були затіяні в порозумінні з просовєтським урядом Сирії.

● **У Німеччині,** біля Франкфурту, пливучи човном по ріці Майну ,втопилися два 16-річні приятелі, сини високих американських старшин: шефа американської військової місії в Данії, генерала Росса, і полковника Оґлебі з тієї ж місії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОБРІ ІНТЕНЦІЇ І ЇХ НАСЛІДКИ

Відому приповідку, що добрими інтенціями вистелений шлях до пекла, можна перенести і на ділянку сучасної політики, стверджуючи, що добрі інтенції Заходу в сьогоднішній напруженій міжнародній ситуації стають дуже часто водою на млин Москви.

Не можна відмовити, наприклад, добрих спонук і бажань противникам продовжування пробних експльозій атомової і водневої зброї. Але, коли ці миролюбні антиатомісти, не звертаючи уваги ні на існуючу загрозу міжнародного комунізму для світового миру і демократичного способу життя, ні на небажання ворожої сторони зрезиґнувати з плянів агресії, намагаються вже тепер проводити загальні кампанії серед громадянства у вільних країнах Заходу за негайну заборону спроб з ядровою зброєю, то треба добре дивитися і стежити за тим, чи за такими миролюбними кампаніями й акціями не стоїть безоглядний міжнародний комунізм, готовий використати для здійснення своїх основних цілей кожне послаблення оборонної готовости і сили вільного світу. Така кампанія за заборону спроб з ядровою зброєю проходила з широким шумом і розмахом оце недавно у Великій Британії, і треба було аж заяви прем'єра Мекміллена і міністра закордонних справ Ллойда, що за цією кампанією стоїть комуністична Москва, щоб розпалені нею пристрасті трохи втихомирилися і щоб широкий загал громадянства збагнув, що навіть за такою „шляхетною" акцією можуть стояти московські аґенти і совєтські рублі.

Стосується це не тільки до Великої Британії. Навіть у З'єдинених Державах Америки сьогодні ще багато людей, які дуже часто не розуміють цього і які не раз із цілком добрих спонук побиваються за негайною забороною атомових і водневих бомб. Що більше, навіть деякі з американських законодавців можуть пособляти цілком несвідомо цій акції, вимагаючи надмірного зменшення бюджету оборони, щоб водночас із цим зменшити тягарі, покладені на громадянство.

Так само щирими й добрими інтенціями керуються прихильники американського ізоляціонізму і невтрявання в справи Европи та інших країн світу. Під гаслом заощадження грошей і збільшення добробуту самої тільки Америки, ці — до речі нечисленні вже ізоляціоністи — висувають конечність негайного виведення американських військ з усіх заморських країн і ліквідації всіх заморських військових баз. Прихильників такої концепції можна зустріти сьогодні у ЗДА знову ж навіть серед деяких законодавців, затурбованих . . . „добром і щастям" своїх виборців. Вони, не усвідомлюючи й на мить, що за цією концепцією стоїть уже довгі роки Москва, готуються обрізати на всі боки мілітарний бюджет ЗДА, сприяючи цим знову ж таки несвідомо основній *цілі сучасної совєтської політики: виелімінування З'єдинених* Держав від вирішування міжнародних справ.

Добрими інтенціями керувалися, коли взяти до уваги події останніх днів, ті американські газетні видавці й репортери, що добилися виведення Нікіти Хрущова на екрани американських телевізорів і відбуття в рямцях програми . . . „Обличчям до народу" довгої розмови з ним на тему совєтсько-американських взаємин і совєтської та американської політики. Єдиним наслідком цих „добрих інтенцій" було хіба те, що американські громадяни могли на власні вуха почути від Хрущова, що єдиним спричинником напруження є американський уряд, і що „залізну заслону" встановили і втримують не Совєти, але таки З'єдинені Держави Америки, які, мовляв, є принципово проти будь-яких політичних чи культурних взаємин із Совєтським Союзом. Щобільше, американські громадяни мали змогу почути від самого Хрущова, що єдиним виходом із ситуації є . . . виведення американських військ з Европи та Азії і мирне співжиття аж до часу, коли московським комуністам поведеться встановити у ЗДА комуністичну систему правління для внуків сьогоднішніх репортерів та телевізійників . . . Наслідки „добрих інтенцій" аранжерів телевізійного виступу Хрущова такі, що Совєтам вдалося, і до того ж за американські гроші, не тільки здійснити у ЗДА один із своїх найуспішніших пропаґандивних виступів, але й здобути важливий капітал для своєї пропаґанди в самому Совєтському Союзі, сателітних країнах і в усьому світі, серед народів може й не надто приязно наставлених до ЗДА.

І знову ж: діється все це в той час, як деякі з членів американського Конґресу докладають усіх зусиль і вживають усіх заходів, щоб — керуючись знов тими „добрими інтенціями", передусім зменшенням податків — зредукувати, а то й скасувати зовсім Інформаційну Службу ЗДА, як зайву і непотрібну. Самі тільки добрі інтенції ще далеко не перішують доброго висліду започатковуваних акцій.

ЛІЦИТАЦІЯ У ЖОРСТОКОСТІ

Два тижні тому, 24 травня ц. р., 11 арабських держав зголосили спільний, на 5.000 слів, меморіял до державного департаменту ЗДА, в якому просили припинити всяку господарську допомогу Франції з уваги на її жорстоку поведінку в Альжирі. На доказ цього автори меморіялу наводили довгий список актів жорстокости французьких вояків. Через десять днів після того, 1 червня ц. р., президент Франції Рене Коті звернувся „до всього культурного світу", із закликом осудити методи терору, стосовані альжирськими партизанами і революційним підпіллям. Свій драматичний заклик президент Коті нав'язав до масакри, що її група націоналістичних повстанців перевела минулого четверга в селі Мелюза в Альжирі: за те, що мешканці цього села звернулись до французької влади за охороною (яка таки не наспіла), вони перерізали і постріляли буквально все його чоловіче населення, понад 300 осіб. Президент Коті твердить, що з рук мусульманських борців за свободу Альжиру впало вже коло 5.000 їхніх власних земляків-співвизнавців. У відповідь на заклик французького президента керівна організація альжирських революціонерів, Фронт Національного Визволення, вислала депеші Папі, Айзенгаверові, Ворошилову, Неру і марокканському султанові, апелюючи до них, щоб вони змусили Францію припинити жорстокі акти переслідування альжирського населення. Масакру в Мелюзі ці альжирські діячі приписали французам, які, мовляв, спровокували той кривавий епізод.

Сторонній світ, читаючи ці заклики і взаємні обвинувачення, мусить прийти до єдино правильного висновку: обидві сторони стосують терор і обидві сторони перелицитовують одна одну у виявах жорстокости. І — як це завжди буває у такій боротьбі — формально ведеться війна між альжирськими революціонерами та французькою владою, але найбільше гинуть і найбільше терплять від неї не учасники альжирського революційного підпілля і не вояки французької армії, а цивільне населення, — у поважній мірі французькі колоністи і у ще поважнішій (бо їх куди більше) автохтонні мусульмани. Обидві сторони здебільша говорять правду у своїх закидах щодо жорстокости противника.

Альжирські партизани переводили спершу тактику масових актів терору, а потім перейшли до тактики терору індивідуального. Отже, нападали на хліборобські й овочеві фарми французьких колоністів, палили їх і вбивали всіх мешканців включно з жінками і дітьми, заманювали в засідку цілі загони вояків і їх винищували, спричиняли катастрофи пасажирських поїздів, старалися ширити знищення скрізь, де можна було робити це з найменшим риском. Коли Франція зосередила в Альжирі понад півмільйонову армію, стало трудніше вести війну суцільними військовими частинами, і тоді стосовано тактику радше індивідуального терору та саботажів. В міру того, як загострювалась боротьба проти Франції, вістря партизанської боротьби зверталось щораз більше у сторону дійсних і уявних зрадників: усіх тих альжирців, які явно стоять за згоду з Францією чи неохоче ставляться до збройної боротьби з нею. З черги ці „кари на зрадників" прийняли форму братовбивчого самовинищування, бо в революційне завзяття вплуталось суперництво між двома націоналістично-революційними організаціями: Фронтом Національного Визволення і Альжирським Національним Рухом. Таким чином, напр., минулого тижня згинув у Парижі чільний альжирський діяч, противник революційно-терористичних метод боротьби. Судячи по часописних вістках, такі акти індивідуального терору не супроти французів, а супроти власних таки земляків-альжирців стали в Альжирі буденним явищем.

Водночас французька влада переводить „пацифікаційну" акцію, яка — під плащиком збройних дій проти партизанських „банд" — насправді звернена і проти цивільного населення, того, що співчуває партизанам і допомагає їм. Ясно, що при цьому терплять і зовсім невинні, тим паче, що французькі вояки, озлоблені довгим триванням війни та її специфічним характером, що шарпає нерви, перестають розрізняти серед арабського населення ворогів і приятелів, до всього нього ставляться, як до потенціяльного ворога і при кожній нагоді стосують засаду „збірної відповідальности. Відгуки жорстокої поведінки французьких вояків на сторінках самої французької преси були надто голосні і забагато самих французів — професорів університету, альжирських комбатантів та й навіть високих старшин — протестувало вже проти здичавіння форм війни в Альжирі, щоб можна було повірити у голословні офіційні заперечування. Так воно крутиться в коліщатко. Остання вістка говорить про одночасний вибух трьох годинникових бомб, захованих у вуличних ліхтарях біля автобусних зупинок на найрухливіших вулицях Альжиру, при чому 10 цілком випадкових осіб було вбито, а кількадесят поранено. Французький комунікат повідомляє, що в погоні за винуватцями в Мелюзі французькі вояки вбили ще кільканадцять альжирців, але чи були це справжні винуватці — великий знак запиту.

Невідомо, як довго ця трагічна забава продовжуватиметься. Війна в Альжирі триває вже яких три роки. Французи спершу й слухати не хотіли про щось більше для Альжиру, як куцу автономію і, покликуючись на свою конституцію, дивились на Альжир просто, як на складову частину Франції із своїми 4-ма департаментами (повітами). Тепер у Франції ніби вже розуміють, що почуття племінної окремішности та свідомість французького соціяльно-економічного визиску надто глибоко охопила 9 мільйонів альжирців, щоб можна було далі володіти ними одному мільйонові французів, не турбуючись за думку, волю й інтереси мусульманських автохтонів. Як вийти з цього завороженого кола, щоб не потерпіли престиж та інтереси Франції, щоб альжирські націоналісти не „втратили обличчя" і щоб народ мав дійсні свободи — це саме і є центральною проблемою теперішньої затяжної кризи французького уряду. Покищо відомо одно: безпотрібно ллється там кров невинних людей, а людство, яке вихваляється благородним чартером Об'єднаних Націй, переживає жалюгідне видовище — ліцитації у жорстокості між виконавцями волі одної з найкультурніших держав світу та борцями, що діють під шляхетним гаслом здобуття волі.

Іван Костюк

БРЕХНЯ МАЄ КОРОТКІ НОГИ

Уже двічі згадувалось на сторінках „Свободи" про совєтське видання багатоілюстрованого журналу „USSR", який, на основі договору Вашинґтон-Москва, видає англійською мовою совєтська амбасада в Вашинґтоні для збуту на терені ЗДА. Взаміну за те американська амбасада в Москві видає подібний журнал „Америка" в російській мові для підсовєтського читача. Останній випуск цього большевицького ультрапропаґандивного журналу ч. 8 багато місця приділяє совєтській Україні. Докладне обговорення цього випуску зробив нещодавно на сторінках „Свободи" (ч. 103 з 31 травня ц. р.) проф. Роман Смаль-Стоцький, подаючи при цьому свої міркування щодо доцільности видати чергове число американського журналу „Америка" з друкованими й ілюстрованими матеріялами про „американську Україну". Такі матеріяли про вільне життя і досягнення українців в ЗДА були б не лише гідною відповіддю на совєтську пропаґанду про „суверенну Україну із столицею в Києві", але також сповнили б чудову ролю освідомлення підсовєтського читача у справжніх досягненнях української іміґрації на вільній землі Вашинґтона. За таке видання були б вдячні американцям не самі українці у вільному світі, але в першу чергу американці та інші вільні народи, не кажучи вже про колосальні висліди такої пропаґанди серед уярмлених Москвою народів СССР. Думка, кинена проф. Р. Смаль-Стоцьким, заслуговує на нашу пильну увагу.

Обговорюючи вміщену на стор. 44 „USSR" статтю, написану Гнатом Юрою, проф. Р. Смаль-Стоцький виловив один курйоз. В цій статті Гнат Юра, згадуючи про нашу письменницю Ольгу Кобилянську, називає її Софією Кобилянською. Таких непростимих прогріхів у цьому журналі можна знайти більше. На стор 11 в статті Максима Рильського п. з. „Культурний проґрес українського народу" сказано, наприклад, що Пушкін написав „Кам'яного Господаря" . . . Це вже не помилка нещасного Максима Рильського, якого редакція журналу зачисляє до старіших письменників України і представляє як члена Української Академії Наук (від 1943 р.) та члена „Парляменту Совєтського Союзу" (від 1946 р.). Московським редакторам і перекладачам (*припускаємо, що статті були писані українською чи російською мовою, а щойно в вашинґтонській редакції перекладені на англійську мову*) треба було підкреслити вищість „старшого брата", ну й вкрали вони авторство „Кам'яного Господаря" в Лесі Українки та причепили його Пушкінові. Деякі ілюстрації, вміщені в цьому журналі, показують також до певної міри курйозність „соціялістичного строїтєльства". Ось, наприклад, на кольоровій знімці київського Хрещатика, відбудованого після війни, бачимо „помпезні будинки", серед яких, як на глум, стоїть „водокачка" на залізно-дерев'яному риштованні. Виходить, що з доставою води для цих будинків не все гаразд. Це знаємо, зрештою, з 1941 року: коли горів Хрещатик німці мусіли стягати пожежні дружини аж з Варшави і довгими водопровідними вужами черпати воду з Дніпра..

Бідно й нецікаво виглядає також знімка Великого Театру у Львові з брудними довколишніми будинками і всього-на-всього чотирма перестарілого типу автомашинами на театральній площі та юрбою вбого одягнених прохожих. Деякі фотознімки, як ось гуцульської дівчини біля ткацького верстату на стор. 26, відомі нам із репродукцій в ілюстрованому журналі „Все світ", що виходить у Новому Ульмі, в Німеччині. Та вже найбільш курйозною видається фотознімка на стор. 43 що представляє п'ять чоловіків, шість жінок та четверо дітей на тлі човна, довкруги розстеленої на землі скатерти з усякого роду ласощами та з підписом: „Г-м-м-м, як чудово смакують ці харчі після купелі в морі! Така прогулянка — це звичайна картина щасливого співжиття п'яти родин".

Під цією фотознімкою, на цій же сторінці 43-ій подано 15 українських приказок, з яких одна: „You may sadle a pig, but that would not make it a horse", дала притоку редакції „Ню Йорк Міррор" в числі з 23 травня написати на тему цього журналу редакційну статтю п. з.: „Комуністична бочка". Тому, що ця стаття якнайкраще характеризує, як американці сприймають брехливу большевицьку пропаґанду, дозволимо собі подати її в українському перекладі:

„Переглядаючи рясно ілюстровані сторінки „USSR" в англійській мові, редаґованого пропаґандивного місячника совєтського уряду для збуту на терені ЗДА, читач може набрати враження, що він натрапив на стародавню виставку Люіса Карролса — „Ейліс ін Вондерленд". Візьмімо, для прикладу, останнє видання: на 66 сторінках багатоілюстрованого матеріялу ви знайдете самі пеани та хвальбу на честь чудового життя в совєтському раю (в оригіналі: „невер-невер ленд"). Тут немає й сліду нужди та репресій, ані згадки про панівність уряду та господарське невільництво. Замість того ви насичуєтесь низкою статтей про Совєтську Україну, її населення, артистів при праці та на дозвіллі. Виходить, що українець не має жадних проблем особистого життя. Принаймеще про це тут не згадується. Кожний є ситий, самозадоволений, досхочу втішається пікніками над Дніпром, грає на саксофоні в аматорських оркестрах та виступає на концертах для сусідів. Також фабричний майстер радіє, переглядаючи висліди праці молодого робітника, поклепує його по плечах і вітає словами: „Здоров будь хлопче". За привілей продавати совєтський журнал у нас ЗДА одержали право розповсюджувати свій журнал російською мовою в Росії. Продаж „USSR" на нашому терені в скорому темпі розростається. Одначе, американський смак він не задовольняє. Ми хочемо бачити дві сторінки в кожному виданні, нарівні добру і злу. Не маючи цього, ми хоч-не-хоч вертаємось до стор. 43 „USSR", де зібрані українські приказки, з яких одна прорečисто про це говорить: „Осідлана свиня — це ще не кінь"! Це й є квінтесенція з усього зібраного в цьому виданні матеріялу".

М. Пастернакова

„ҐОІНҐ СТЕДИ"

„Бойфренд", „ґерлфренд", і „ґоінґ стеди", „ґенґи", „камікси" „рок-енд-ролл" і т. п. новотвори, що зродились у задушливій атмосфері велнкоміських завулків — загрозливі симптоми на тендітному, маловідпорному організмі сьогочасної молоді. Одним з основних джерел, що з нього зроджується не одно лихо у житті молоді, є, безперечно, т. зв. „ґоінґ стеди". Можливо, в деяких випадках, це виходить з пробудження першого почуття кохання, яке веде свій початок з дитячої дружби, але надто реалістичний підхід і форма вульґаризують його шляхетний сенс, заранні обривають ніжні пелюстки першого весняного квіту. Оці передчасні „парування", заключені своєрідним ритуалом і такими символами, як обмін перстенями, відзнаками, шпильками, светерами тощо, бувають часто причиною морального звихнення молоді і нерідко ведуть її на бездоріжжя. Ці псевдоромани звужують духові обрії, збіднюють творчий і природницький інстинкт, прикметний у тому періоді життя, нівечать прагнення чогось надзвичайного, ведуть у затінені залі кінотеатрів, у дешеві таверни, прогулянки автом удвох та інші розваги, в яких молодь легко піддається сексуальним забуренням, а від того вже дуже ковзька дорога у молодечу злочинність. І це все діється саме в той час, коли формуються основи світогляду молоді, коли природним виявом є гін до товариського життя і суспільної активности, коли пора їй накреслити шлях у майбутнє. Звичайно, не тільки сама молодь тут винна, вона звикла брати собі за зразок дорослих, вважаючи, що все, що вони роблять, що їм подобається, є правильне, навіть елеґантне, і не розуміють загрози цього наслідування, аж доки щось не пошкодить їх молоду душу. Статистика виказує, що саме „ґоінґ стеди" побільшують число малолітніх матерей, яке в останніх 10 роках зросло в Канаді на 400 відсотків. Цікаве в тому явище, що у нав'язуванні „ґоінґ стеди" бувають більше аґресивні дівчата, як хлопці, які реаґують на залицяння доволі пасивно, і хлопці звичайно є першими, що роблять спроби зірвання, мотивуючи занедбанням в науці та відсталістю в активності у шкільних клюбах.

Випадки „ґоінґ стеди" трапляються однаково в заможних і бідніших, релігійних і безбожних родинах, бо в одних і других, буває, сліпа батьківська любов або байдужість ведуть дітей і молодь на манівці, яких батьки в початках не помічають або виправдують, навіть толерують. Така метода у вихованні поверховна і дуже шкідлива. Звичайно, батьки і виховники повинні розуміти, що діти і молодь ставлять актуальність вище за традиції, бо вона їм більше підходить до вимог сьогоднішнього дня, але вони, батьки і виховники, повинні з увагою і глибокою аналізою підходити до потреб і проблем своїх дітей, вміти дивитися на світ і життя їхніми очима, йти до деякої міри на компроміс з довкільною дійсністю і нарешті хоч трохи полюбити те, що любить молодь і підростаючі діти.

Невпинним критикуванням, знецінюванням і висміюванням виховники не здобудуть любови і довір'я своїх вихованців, навпаки, вслід за тим прийде відчуження і навіть певного роду роздвоєння в молодих душах. Діти будуть приневолені вести подвійне життя, у зовнішньому світі вони просто не зможуть, а то й не схочуть відрізнятися від своїх ровесників і радше воліють вмерти, як бути „старомодними", а вдома вони будуть іншими, щоб задовольнити вимоги батьків.

Сьогоднішній молоді, можливо більше як колибудь раніше, потрібна передусім щира батьківська опіка і тепло родинного дому. Модерний комфорт приніс зрушення і неспокій у домашній клімат, послабив родинний дух, що колись у днях радости і смутку об'єднував всіх членів родини. Сьогодні спільний їдальний стіл заступила холодильня, друзями стали телевізійний апарат, радіоприймач, грамофонні платівки, телефон і т. п. Інтеліґентні родини новоприбулих у більшості переживають духову кризу, вони рідко продовжують бути собою, в них панує настрій перевтоми, нервове напняття, іноді збайдужіння. Щоб закрити свої недоліки, батьки часто заслонюються перед дітьми обманом, думаючи, що діти цього не помічають. В наших домах багато суворости, затихла пісня, лункий сміх, вже ніхто не співає малятам до сну колисанок. Ясно, діти охоче виходять з такої малопривітної хати, шукають принагідних розваг і самі або зі своїми „стеди" розв'язують іноді складні проблеми свого щоденного життя. А батьки, буває, раді тому, що діти не мішають їм у хвилинах відпочинку, не замучують питаннями, які вимагають авторитетної відповіді.

На щастя, багато українських дітей і молоді стоїть збоку шкідливих впливів, не включаються серйозно в „ґоінґ стеди", інстинктовно бороняться проти „вулиці". Велика в тому заслуга українських шкіл та молодечих організацій, в яких вони знаходять пригожі умовини для свого морального і національного росту, для мистецької самодіяльности. Отці-сповідники мають теж багатий психологічний матеріял і досвід, який допомагає їм без спротиву і хвилювань увійти в душу молоді, подати їй поміжну руку. Та все ж не слід забувати, що наша молодь і діти здебільша проводять час в чужому оточенні, яке непомітно стає їм близьким, і всі звички в ньому стають, в їх розумінню, правильні, необхідні і нема по-

(Закінчення на стор. 3-ій)

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У ЗДА

ШЕВЧЕНКО

Річник 6.

(7)

Володимир Дорошенко

СТОЛІТТЯ ШЕВЧЕНКОВОГО ЩОДЕННИКА

24 червня н. ст. 1957 р. минає сто років, як Шевченко почав вести свій Щоденник, або як сам він його називав — „Журнал".

Серед Шевченкової прози — його повістей та листування — цей Журнал має для нас особливу вагу.

Насамперед дає він багатющий матеріял для біографії великого Кобзаря. І то не тільки для часу, обнятого записами (червень 1857 — травень 1858 р.), але й для давніших років, завдяки частим екскурсам автора в минуле. Наприклад, під датою 1 липня 1857 Шевченко згадує про свої відвідини царського свята в Петергофі в рр. 1836 і 1839; під дальшими числами того ж липня згадує про окремих знайомих з давніших часів: Афанасьєва-Чужбинського, Апрелєва, Аркадія Родзянка, Василя Жуковського; 16 липня згадує про пригоду з уральським козацьким старшиною Чарторогoвим, який у 1848 р. прийняв поета за старовірського попа; 20 липня — про Роменський ярмарок в 1845 р. та про Свічку й Соленика, якого він тоді бачив у ролі Чупруна в „Москалі-Чарівнику" й якого називає природнішим виконавцем цієї ролі від свого приятеля Щепкина; 9 вересня записує згадку про свій проїзд через Симбірськ у 1847 р., коли фельдєґер Миколи І-го віз його на заслання і т. д.

А для майже цілого року, обнятого Щоденником, приносить він день за днем протоколярні записи Шевченкових занять, дум, плянів, міркувань, вражень, спостережень та мрій, навіть снів, включно з справами надто інтимного характеру. Крім того надибуємо в Щоденнику описи місцевостей, характеристики різних осіб, від своїх начальників на засланні, до товаришів подорожі в поворотній дорозі та нових знайомих у містах, де доводилося перебувати під час їзди, оцінки прочитаного тощо. Вписував Шевченко в Журнал свої і чужі поезії, а також містив принагідно й свої рисунки, як от образ Спаса (27. IX), портрет Герцена (10. XII. 57).

Щоденник, про який мова, це була вже друга спроба твору цього роду. Першу зробив Шевченко ще десять років перед тим. Оповідає він про це в листі до княжни Варвари Репніної 27 лютого 1848 р.: „Від дня прибуття мого до Орської кріпости я пишу свій Щоденник. Сьогодні розгорнув зшиток і думав подати Вам хоч одну сторінку. Та що ж — так одноманітно — тужно, що я сам злякався й спалив свій щоденник на свічці, що догоряла".[1] Та й небезпечно було йому провадити щоденник з огляду на сувору заборону писати. Адже ж це вже не „захалявна книжечка", в якій мережав він свої думи-пісні, й не легко було його переховувати.

Ведення Щоденника в 1857 році припало на зовсім інший час. Перед Шевченком стояла свобода, кожної хвилини могло прийти звільнення з солдатчини, начальство в Новопетровському форті рахувалося з цим і поет перебував на становищі напіввільного громадянина. Йому дозволялося перебувати поза фортом, і він тепер проводить свій час здебільшого на комендантському городі, як про це не раз згадує в своєму Щоденнику. Під датою 16 червня читаємо: „Тепер, коли вже дізналися про моє звільнення, то найближчі мої начальники — фельдфебель і ротний командир, не звільняючи мене від муштри й вартування, дозволили мені вільний від служби час проводити на городі". Але й від варти міг він звільнитися, найнявши за себе когось із вояків. Тільки коли-не-коли його безпосередній начальник, командир його роти або й дехто з інших офіцерів показували ще над ним свою владу, докучаючи йому муштрою чи хамськими причіпками, які він мусів терпіти. Отож, хоч уже 1 січня 1857 р. одержав Шевченко від гр. Н. Толстої радісну вістку про недалеку свободу, проте ще не раз довелося йому випити гірку чашу терпінь і понижень своєї людської гідности. Досить згадати його запис 19 червня про те, як йому „приганяли амуніцію", запис 25-го того ж місяця про „смотр", що його робив батальйонний командир, або записи 27 і 28 червня про хуліганську витівку поручника Кампіоні, якого поет мусів ще за неї перепрошувати. Нарешті, маємо запис 7 липня про знущання капітана Косарева. Вимученому з самого ранку припасовуванням амуніції поетові Косарев сказав: „Що, брате, одставка? Ні, ми ще з тебе зробимо взірцевого правофлангового, а потім і з Богом!". „І тут же, додає Шевченко, наказав капральному єфрейторові зайнятися зо мною маршуванням і рушничними вправами годинки з чотири на день".

І от, гарячкове дожидання наказу про звільнення. Виданий в Петербурзі 28 травня 1857 р. наказ, дійшов до Оренбургу 13 червня, до Уральська 26 червня, до Новопетровського форту 21 липня, а офіційно оголошений був Шевченкові 24 липня. Поет гірко скаржився на цю тяганину і 1 липня записав у Щоденнику: „я невільний, і до 20 липня, а може і до серпня такий самий солдат, як і перше був".

Шевченко, щоб скоротити прикрі дні очікування свободи, починає заповняти їх щоденними записами й не перестає їх вести навіть по виїзді з Новопетровського форту. „Який добрий геній шепнув мені тоді цю думку", — записав Шевченко місяць пізніше після заведення Щоденника (12. VII). — „Ну, що б я робив протягом цього безконечно довгого місяця, що минув. Хоч це заняття й мимохідне, проте воно відбирає від невідв'язної нудьги кілька годин у день. А це — важлива для мене тепер прислуга . . ."

[1] Повна збірка творів Т. Шевченка, вид. ВУАН, т. III, 1929, стор. 35.

НТШ проти міжнародного з'їзду славістів в Москві

Управа Американського Наукового Товариства ім. Шевченка, на засіданні дня 30-го травня 1957 р. у Шевченківськім Домі Культури в Ню Йорку, Н. Й., обміркувавши в широкій і всебічній дискусії справу скликаного — за згодою представників американської славістики — до Москви, столиці Совєтського Союзу, Міжнародного З'їзду Славістів на дні 1—10 вересня 1958 р., стверджує:

тому, що всі цивілізовані нації світу уважають академічну свободу за необхідну передумову всіх творчих змагань для збільшення знання, поглиблення наук та збагачення їх культур;

тому, що академічна свобода є невід'ємним правом усіх працівників науки і виховників молоді;

тому, що академічна свобода є знищена у Совєтському Союзі, і його уряд знищив її теж у державах всіх ним поневолених націй з необчислимою шкодою для науки, молоді, культур всіх тих народів та для всього людства;

тому, що в Совєтському Союзі вся наука, передусім слов'янська філологія й історія, є підпорядковані диктатурі доктрини марксизму - ленінізму, здійснюваної московською комуністичною партією, яка зробила їх знаряддям сучасного російського нео-панславізму й культурного імперіялізму;

тому, що українська і білоруська нації й мови були на протязі останніх десятиліть жертвами варварських і — у всій історії цивілізованих націй — нечуваних переслідувань, мовних експериментів, русифікації їх термінологій та правописів, фальсифікації їх національних історій і історії їх літератур, включно до фізичного винищення українських та білоруських філологів, славістів і істориків сталінським режимом, виконаного співробітниками Сталіна: Маленковим, Хрущовим, Булґаніним, Молотовим і Каґановичем;

тому, що саме під сучасну пору скликання того Міжнародного З'їзду Славістів до Москви, совєтська славістика за наказом московської комуністичної партії продовжує публікування цензурованих і пофальшованих творів українських клясиків: Т. Шевченка, І. Франка, Лесі Українки й інших письменників.

Управа Американського Наукового Товариства ім. Шевченка одноголосно — при співучасті її делеґатів до Головної Ради Наукових Товариств ім. Шевченка — постановляє:

1. як найгостріше поновно осудити знищення академічної свободи Академії Наук, Університетів і студентства московською комуністичною партією у Совєтському Союзі, та знищення її у всіх державах поневолених націй, зокрема у старих традиційних центрах европейської науки в Празі, Кракові, Липську, Києві й Вильні;

2. як найгостріше осудити згоду делеґатів американської славістики на скликання Міжнародного З'їзду Славістів у Москві, у тім центрі довголітньої диктатури Комуністичної Партії над славістикою й наукою і нап'ятнувати її як ганьбу для вільної американської науки;

3. уважати скликаний до Москви Міжнародний З'їзд Славістів не за наукові збори, а за імпрезу панславістичної пропаґанди Комуністичної Партії, влаштовану

а) для осягнення міжнародного признання — як об'єктивної науки, для совєтської псевдо - славістики, того знаряддя російського культурного імперіялізму над поневоленими слов'янськими народами,

б) для зорганізування політичних впливів совєтської псевдославістики на ще вільні центри славістики у вільному світі,

в) для використання комуністичною пропаґандою приїзду до Москви й співпраці вільних науковців у З'їзді, як акту морального одобрення комуністичної диктатури над славістикою у Совєтському Союзі,

г) для остаточного заломання всякого довір'я молодої ґенерації славістів у Совєтськім Союзі до вільних славістів вільних народів, як носіїв боротьби за повну академічну свободу для славістики і науки у Совєтськім Союзі і в Польщі, Чехословаччині й Болгарії;

4. заапелювати до всіх американських науковців, щоб вони — в імені гідности людини, в імені гідности вільних науковців та вільних виховників американської вільної молоді — не дали себе використовувати комуністичній пропаґанді панславізму і російського культурного імперіялізму, — щоб вони збойкотували Московський З'їзд на знак протесту проти знищення академічної свободи в Совєтськім Союзі, бо жадні користі з участи не виправдають моральних втрат для американської славістики й науки взагалі;

5. поробити заходи — в порозумінні з іншими американсько-слов'янськими науковими товариствами та іншими центрами славістики у вільному світі, для скликання Вільного Міжнародного З'їзду Славістів, що матиме завдання

а) дати наукове опрацювання наслідків диктатури Комуністичної партії над славістикою за останні десятиліття,

б) представити осяги вільної славістикти у вільному світі.

6. Подати ці резолюції до відома ЮНЕСКО за посередництвом нашого Департаменту Стейту.

Проф. д-р **Роман Смаль-Стоцький**, голова, проф. дипл. інж. **Микола Зайцев** і проф. д-р **Григор Лужницький**, містоголови, інж. **Олександер Гладишевський**, скарбник, д-р **Роман Олесницький**, секретар і члени Управи: проф. д-р **Осип Андрушків**, д-р **Борис Филипчак**, д-р **Володимир Калина**, проф. д-р **Василь Лев**, ред. **Василь Мудрий**, інж. **Михайло Пежанський**, проф. д-р **Володимир Січинський**, проф. д-р **Матвій Стахів** і проф. д-р **Любов Зофійовська**.

„ҐОІНҐ СТЕДИ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

треби від них відставати. Ні заборони, ні насильство тут нічого не вдіють, а тільки приязне, повне зрозуміння відношення батьків і виховників можуть врятувати молодь, що безпомічно опинилась на роздоріжжі. Тугу і потребу родинного „кутка" відчувають сьогодні однаково дорослі й діти і мабуть тому в моделях модерних домів появляються знову просторі їдальні кімнати з великим столом посередині, довкруги якого збиратись буде, як це було колись, ціла родина не тільки для спільної їжі, але й для гутірок, читання книжок, настільних гор та іншої розваги.

Хоча наша молодь доволі навантажена обов'язками і не має часу на нудьгування, саме тому вона мусить мати хвилини здорового відпруження та приємного дозвілля, а під час малих і великих ферій цілковиту зміну в оточенні і способі щоденного життя. Навіть в суботи і неділі виховники повинні організувати прогулянки не тільки для фізичного прoруху, але передусім з дослідницькою метою. Такі історичні, географічні та природознавчі екскурсії прекрасно розвивають здібність спостерігання, творення синтез, пожвавлюють процес самостійного думання, вливають свіжу силу в духову і фізичну побудову. Чому б не заспокоїти природне бажання молоді пізнавати „нові краї", нових людей, їх побут в часі літніх ферій, організуючи у невеличких групах мандри, напр., в Канаді у північні її провінції, де, побіч примітивних індіянських селищ, виростають нові міста, майбутні індустріяльні центри? Юнаки та юначки можуть на якийсь час включатися там у життя спільноти, набирати досвіду і в наближенні до краси та могутности природи гартувати тіло і дух. Таке життя у цілковито змінених умовинах є просто лікувальним засобом проти змеханізованого великоміського життя і має також запобігаючий вплив на сексуальне запамороченя і хворобливе діяння „ґоінґ стеди". Старшим дітям і молоді корисно також відвідувати наші громадські і наукові установи, знайомитись з їх діяльністю, особисто зустрічатись з діячами української культури, цікавитись їх працею і, в міру можливости, вступати в їх сліди.

Для сьогочасних батьків, які в багатьох випадках просто не вміють бути батьками, яким іноді важко знайти розв'язку у виховних справах, варто було б, крім стандартних, вряди годи читаних педагогічних доповідей, створити при школах або вчительських організація „виховні порадні", де батьки знаходили б авторитетні поради в індивідуальних випадках. Книжки, фільмові й телевізійні програми, якими захоплюється молодь, повинні також бути предметом зацікавлення батьків з метою завжди дати пораду, відвести думку на правильний шлях. Батькам необхідно стати до деякої міри старшими друзями своїх дітей, головне під час великих фізичних і духових змін переломового віку. Дуже корисною і цікавою лектурою для дорослих і молоді є книжки, в яких змальовується життя дітей і доростаючої молоді, що в них у реальному зображенні заторкнені психологічні конфлікти та проблеми спадковости.

В чужих мовах можна підшукати багато такого роду цікавої белетристичної літератури. В Західній Україні до війни дуже популярними були книжки Ірини Вільде „Метелики на шпильках" та „Восьма б'є", що їх темою було щоденне життя шкільної молоді. Чи не схотіли б і наші письменники на чужині наблизитися до цієї теми і взяти до уваги дуже скомпліковане життя нашого юнацтва, глибокі конфлікти у зударі двох духових стихій. Батькам, виховникам і людям, що стоять близько дітей і молоді, необхідно збільшити чуйність, глибше спостерігати і досліджувати виховну справу, бо, як показує досвід, не впала моральність сьогоднішньої молоді, але впала відповідальність дорослих за долю майбутнього покоління, господарів завтрішнього світу.

• ПОВІДОМЛЕННЯ •

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

В НЕДІЛЮ 9-го червня 1957 р., о год. 6-ій веч.
— відбудеться —
ЗАСІДАННЯ
Секції Античної Історії та Правничої Секції,
на якому
д-р Роман ОЛЕСНИЦЬКИЙ
зробить ДОПОВІДЬ на тему: „Тривалість Римського Права (від античности до сучасности)".
Засідання відбудеться в приміщенні УВАН у США:
11½ West 26th Street
New York 10, N. Y.

Конвенція Української Православної Ліґи

(Закінчення зі стор. 1-шої)

від УРСоюзу був п. Едвард Попіль зі Скрентону. Другий наш земляк, теж із Скрентону, Осип Ендрус, високий фінансовий урядовець стейту Пенсилвенія — вітав учасників бенкету від неприявного у своєму стейті губернатора Лідера, як теж прочитав власноручне, сердечне письмо губернатора до учасників тієї Конвенції. Товстмастером був п. Михайло Скрабут із Ембридж. В часі бенкету грала на органах п-а Косовська із Вилмингтону, Дел. Відспіванням українського національного гимну закінчено бенкет.

В неділю 2 червня, в храмі св. Володимира Вел. в Питсбургу Високопреосвящ. Митрополит Іоан відслужив торжественну Архиєрейську Богослужбу, при участі численного духовенства Питсбуржчини й великого числа вірних та гостей. При цій нагоді Митрополит висвятив у піддиякони трьох богословів тієї ж Церкви, як теж підніс у сан протоєрея настоятеля місцевого храму — Впр. о. Миколу Харіщака. — По полудні в Карнеґі, в авдиторії відомої Карнеґійської Бібліотеки — відбувся на закінчення тієї Конвенції величавий концерт. Керівниками концерту були п. Іван Ґось, мол. із Ембридж та п. Осип Головацький із Мікізракс, а майстром церемонії був п. Іван Новаковський, із Ембридж. На вступі зложив привіт посадник м. Карнеґі. Низку клясичних церковних і національних композицій виконав Злучений Хор Української Молоді Західньої Пенсилвенії, під управою п. Осипа Головацького. З далекого Честер, Па. виступали молодші й „старші" танцюристи, під проводом п. Теодора Тершака, тепер в Ню Йорку. Як самостійні солісти виступали: Вас. Форозістий (Джанставн, Па.), п-і Євгенія Королишин-Войтович (Ембридж), п-а Надя Дворaківська з Мікізракс та п-і Є. Капелюк-Харитон (Карнеґі). Атракцією вечора був виступ відомих на всю Америку „Дюкейн Юниверзити Тамборіцанс", з питсбурзького Дюкейнського університету. В чудових гуцульських строях виконали ці американці ряд гуцульських танків та сольоспівів, при звуках своєї струнної оркестри. Згадана Конвенція ухвалила ряд резолюцій, з яких загально-національне відношення мають м. ін. такі: просьба до Президента та Уряду ЗДА, щоб і надалі мали на оці гасла свободи й християнські засади в обличчі атеїстично-комуністичної офензиви у світі. Далі, що УПЛіґа буде пильно дбати про розвій української культури й мови на терені ЗДА; що УПЛіґа буде продовжувати й далі свою співпрацю з Українською Ліґою Молоді в Півн. Америці та з Українським Конґресовим Комітетом. — Чергова Конвенція тієї Ліґи відбудеться за рік в Джанставн Сиhті, Н. Й.

● На летунській базі „Едвардс" в Каліфорнії вийшла з-під контролі і експльодувала керована ракета „Ребульос II". Жертв в людях і матеріяльних втрат не було.

Конференції Ярослава Стецька в Австралії

Пресове Бюро АБН повідомляє, що Ярослав Стецько перебував в травні в Австралії, де відбув численні Конференції та був присутній на зустрічах з українським громадянством. І так 2го травня він відбув розмову з віце-прем'єром стейту Ню Савт Велс, в товаристві голови місцевої Делеґатури АБН і п. Лади Пеленської-Прокоп в столиці цього стейту — Сіднею. Дня 3-го травня ц. р. відбувся бенкет в готелі Шерідан, на якому вітали п. Я. Стецька заступниця голови Ліберальної партії на згаданий стейт, голова координаційного осередку всіх мадярських організацій на Австралію, д-р Меґай, голова словацького координаційного центру, хорватського, румунського, голляндський представник й інші. Особливу увагу звертала приявність китайського консула в Сіднею. Дня 4-го травня ц. р. відбулася зустріч з численно зібраним українським громадянством у столиці Австралії Кенбері, на якій п. Я. Стецько виголосив доповідь. 5-го травня ц. р. відбулося велике антикомуністичне Віче українців у Мелбурні. У Вічу взяли участь українці з Вікторії. Промовляв п. Ярослав Стецько. Віче ухвалило, через аклямацію, декларацію солідарности з діяльністю АБН і української Делеґації в ньому.

ВІДКРИТТЯ ПАМ'ЯТНИКА НА МОГИЛІ ВОЛОДИМИРА БЛАВАЦЬКОГО

В неділю, 9 червня 1957 року, о год. 3 після полудня на цвинтарі Факс Чейз під Филаделфією відбудеться святочне відкриття пам'ятника на могилі бл. п. Володимира Блавацького. Проєкт пам'ятника виготовив відомий український скульптор Сергій Литвиненко.

РОЗШУКИ

Пошукую АННУ ФІЯЛКОВСЬКУ, тепер замужню за Николасм Доборском, доньку Михайла, яка приїхала з с. Новосілки, Україна. Вона правдоподібно перебуває в Ню Йорку, або околиці. Хто знав би про неї, або вона сама, прошу писати на адресу:
Peter BILYK
9 Lippincott St. W.
Weston, Ont., Canada

Пошукую свого вуйка
МИХАЙЛА МАЦЬКА,
з села Годвишні, пов. Городок Ягайлонський, який виїхав до Канади і там, правдоподібно, живе.
Хто знав би про нього, прошу писати на адресу Михайла Хороса:
Mike HORUS
RD 2, Box 118
Leechburg, Pa.

НАДІЯ РОМАНІВ (по чоловікові Сидір), рік народж. 1921, Мостиська, коло Львова. Батьки Володимир Романів, Анна з Куців Романів. Хто знав би про неї, прошу писати на адресу:
Walter KUPECKY
325 Twenty-first Avenue
Paterson 3, N. J.

Пошукую МИХАЙЛА МАТУШЕВСЬКОГО, з с. Фільварки — Золочів. Хто має про нього деякі відомості, прошу ласкаво писати:
Maria ZABOLOTNA
480 So. 13th St.
Newark 3, N. J.

Темрокевич Софія, донька Катерини Темрокевич, з Білого Каменя, пов. Золочів, шукає за ВОЛОДИМИРОМ ШИМАНСЬКИМ. Хто знав би про нього, або він сам, прошу зголоситись по ближчі інформації і по знімку на понижчу адресу:
Gregor ROMANIUK
215 Sheridan Ave.
Elmira Heights, N. Y.

Пошукую вуйка
МИХАЙЛА ПІСКОР,
із села Молодич, пов. Ярослав. Колись жив в Ню Йорку на 10-ій вулиці.
Хто знає про мойого вуйка, або він сам, прошу відгукнутися на адресу:
Anastazia DEREWETZKA
329 E. 14th Street
New York City
Tel.: GR 5-9581

Олена Бабич
пошукує рідного брата
МИКОЛУ БАБИЧА,
як також: МИХАЙЛО САМКУЛИЧ, ВАСИЛЬ ОГІЦЕМ, ІЛЬКО РОГАЧ, ЮРКО БАБИЧ та МАРІЯ ГОДОВАНЕЦЬ.
Всі вище згадані особи походять зі сіл: Ростоки Горішні та Лішна, пов. Ліско, Лемківщина. Маю для них відомості від рідних з Краю. Хто знав би про їхню долю, або вони самі, прошу писати на подану адресу:
Olena WARSHONA
36 Cady St., — Amsterdam, N. Y.
Заграничні часописи, прошу передрукувати.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і спільниками 18 мільйонового майна організації.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БАЙОН, Н. Дж. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 213, повідомляє, що місячні збори відбудуться у вівторок 11-го червня, о год. 7-ій веч. в УНДомі — 35 W. 19th St. Проситься всіх членів прибути і вирівняти свої залеглі вкладки. Рівночасно повідомляється, що автобуси на „Союзівку" будуть їхати в день 16-го червня, о год. 7-ій ранку, від УНДому. Проситься тих, які хочуть поїхати, щоб зголосилися до: В. Салій — 85 Andrew St., або: В. Басараб — 573 Ave. "E". — В. Салій, голова; М. Данько, кас.; А. Басараб, секр.

ЙОНҐСТАВН, О. — Відд. 230 св. І. Хрестителя, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 9-го червня, о год. 3-ій по пол., в своїй домівці — 914 Franklin Ave. Проситься прийти, з огляду на важливі справи до полагодження. — М. Мушинський, голова, Д. Войтович, кас.; П. Ліщак, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПАССЕЙК, Н. Дж. — Відд. 97 УНС, ім. І. Франка повідомляє, що збори, які мали відбутися 16 червня, з огляду на виїзд на Союзівку — відбудуться в неділю 9-го червня в церковній залі, 47 Норе евеню, о год. 2 по полудні. — П. Величко, секр.

СТАПЛЕТОН, С. А., Н. Й. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 211 повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу 8-го червня, о год. 7:30 веч. в залі Укр. Кат. Церкви — 35 Варен вул. Просимо всіх членів прийти, буде звіт Уряду і Контрольної Комісії за 6 місяців. Довгуючих членів просимо вирівняти довги, бо в противному випадку, будуть суспендовані. Приєднуйте нових членів до УНСоюзу. — Т. Соколовський, секр.

ДІТРОЙТ-Захід, Міш. — Управа Т-ва, Відд. 292, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 9-го червня 1957 р., о год. 1:30 по пол., в залі УНДому, при вул. Мартін, ч. 4655. — А. Повшок, предс.; А. Горак, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Клюб Поступовий, Відд 70, повідомляє, що місячні збори відбудуться в середу 12-го червня, о год. 7-ій веч., в домівці Н. Дому — 433 Hoboken Ave. — Просимо прибути та забрати собі білети на „Союзівку" на день 16-го червня. — І. Патуляк, предс.; П. Костик, секр.

ЗМІНА АДРЕСИ!

Ще раз пригадуємо нашим передплатникам, що змінюють місце свого побуту, щоб одночасно з повідомленням про зміну адреси обов'язково присилали поштовими марками 10¢ за виготовлення нової адресової клішки, а члени УНСоюзу ще й число свого Відділу.

Адміністрація „Свободи"

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ТАРЗАН, ч. 3877. Несподівана новинка.

Хоч несподівано нападений ззаду, Тарзан швидко переміг своїх напасників. — Це була вина, — хлипав один, — що Боло і вабулу живуть в нужді... ви її привели до нас!

— Білу жінку? — запитав Тарзан. — Авже ж! — сказав презирливо Боло. — Наша золотоволоса королева... і зрадливий знахур панує разом із нею!

— Подивіться! — закінчив він і обернувся плечима. Мавполюдина пильно подивилася на брутально побиту людину.